

Snellezen (3): De kern van de tekst

Natuurlijk kun je in een boek beginnen op bladzijde één en dan doorlezen tot het einde. Het blijft dan een verrassing wat je gaat tegenkomen. Maar waarom zou je dat doen? Je maakt je 'reis' veel interessanter als je je hebt voorbereid op wat gaat komen en weet welke minder relevante delen je op je route kunt overslaan of sneller kunt afleggen. Als je weet wat de kern van een tekst is, kun je je leesroute daarop afstemmen.

Zo kom je snel tot de kern van de tekst

- Neem de te lezen tekst globaal door. Zo kun je een inschatting maken van de hoeveelheid tekst, de lettergrootte en de verdeling van de tekst. Gebruik hierbij je fotografisch geheugen. Je zult merken dat je automatisch dingen gaat 'zien'. Bijvoorbeeld dat een bepaalde term voortdurend terugkomt, dat het boek vol staat met cijfers, of... dat er stukken in staan die je gerust kunt overslaan. Na deze eerste verkenning kun je prima beoordelen of je het boek sowieso verder wilt lezen.
- Neem in een boek vooraf de inhoudsopgave, de achterflap en de samenvattingen door. De inhoudsopgave geeft de structuur van de tekst aan. De achterflap en de samenvattingen vertellen je bondig wat je van de inhoud mag verwachten.
- De kern van de tekst vind je in de kop, de eerste alinea en de eerste zinnen van elke volgende alinea. Zo kun je snel een tekst scannen en hoef je niet altijd de volledige tekst te lezen.
- Wil je snel een krant of tijdschrift lezen? Kijk dan naar de koppen, de fotobijchriften, de inleidingen en hier en daar de eerste regels van alinea's. Ook kleuren en typografie zijn hulpmiddelen bij het vlotter doornemen van de tekst. Overigens helpen krantenkolommen je ook bij het snellezen. Ze leveren een leesbesparing op van ongeveer dertig procent. Het oog kan namelijk in kortere tijd van regel tot regel gaan.
- Zoek tijdens het lezen het antwoord op de vijf W-vragen: Wie, Wat, Waar, Wanneer en Waarom. Zo blijf je gefocust op de kern van de informatie.
- Onderscheid hoofd- en bijzaken. Je hoeft niet alles te lezen om een tekst te begrijpen. Zoek de hoofdlijn van de tekst en probeer die vast te houden tijdens het lezen. Je kunt bijvoorbeeld in een tekst de sleutelwoorden zoeken en daarmee verbanden leggen.

Meer informatie over snellezen vind je in het boek 'Gebruik je hersens' (1998) van Jan-Willem van den Brandhof. Een deel van deze tips is van hem afkomstig.

(Bron: Vincie van Gils, Vinca Communicatieadvies)